

ليکونکی: م.ک. بهادرا کمار «M.K.Bhadra Kumar»
منبع او خپريدو نيته: نيوزکلیک «2022-12-19»
ژباړونکی: پوهندوی دوکتور سيدحسام «مل» .

ولی د اوکراین د خبرو لپاره وخت نه دی راغلی

Why Time Isn't Ripe for Ukraine Talks

د متحده ایالاتو د NSA (ملی امنیت) سلاکار **جیک سلیمان** د تیرې اونۍ په پای کې د کارنیگی په اولسوالی په یوه غونډه کې په رابنکاریدو سره د یو څرگندونې په لړ کې دا روښانه کړه چې متحده ایالات د اوږدې مودې لپاره په اوکراین کې دي.

US NSA Jake Sullivan's remarks at an appearance at the Carnegie last weekend made it clear that the US is in Ukraine for the long haul.

روسیه خبرداری ورکوي چې د پېټریوت توغندیو دفاعي سیستم به زموږ تر قانوني هدف پریوزي که چیرې واشنگټن یې کیف ته وسپاري (د فایل عکس)

یو روسی- امریکا بې "توافق" یا اجماع چې د شکل گیری په حالت کې دي داسې رامینځته کوي یا څرگندوي چې د اوکراین شخړه د سولې خبرو اترو ته درسید و له اقلیمي مرحلې یا واټن څخه

لري ده . دروسيې دريځ دا دی چې هر ډول جوړجاړی به د کييف لخوا د "حقایقو" په رسمیت پيژندلو پورې اړه ولري - د بيلگې په توگه ، د کریمیا ، دونیتسک، لوهانسک، زاپوروزي او خرسون سيمي د روسيې د فدراسيون بشپړې برخې دي . خو ایا روسیه نه پوهيږي چې په کييف کې هېڅ حکومت نشي کولی هغه غوښتنه ومني کوم چې د هیواد څلورمه برخه خاوره یې له لاسه ورکړي؟ له یوې خوا، کييف غواړي چې د روسيې تر لاس لاندې اشغال سيمي خالي کړي او د اوکراین د 1991 سرحدونه یا پولې بیرته ترلاسه کړي او هغه هم د **بايډن** د ادارې په ملاتړ سره ایا دوی نه پوهيږي چې دا خیال اوبوه خوب دی؟

له بلې خوا، له هغه وخته چې د اوکراین پنځه پخواني ولایتونه د روسيې له بشپړ کنترول څخه لرې دي او کرملین په بشپړ ډول د دوی د "آزادولو" اراده لري ، په ډونباس کې جگړه دوام لري او د زاپوروزي او خرسون سيمو بشپړ کنترول ترلاسه کولو لپاره د روسيې نور اقدامات دهغې به پایلې پورې اړه ولري .

خو لویه پوښتنه دا ده چې په کييف کې کوم حکومت څنگه کولای شي د خلکو له دومره قربا نیو وروسته د اوکراین د خاورې پراخي سيمي تسلیم کړي؟ دا کیدای شي روسیه د بشپړې بریا په لټه کې پرته بله چاره ونه لري .

د **جو بايډن** د ادارې چلند خورا مهم دی . تر ټولو روښانه نښه چې امریکا د خبرو اترو لپاره په بېره کې نه ده او پرته له بل چا څخه د سپینې ماڼۍ د ملي امنیت د **سلاکار جیک سلنيوان** څخه راځي چې واورو او هغه داچې تیره میاشت کييف ته په سفر (د متحده ایالاتو د منځگړیتوب د مخه) داسې گنګوسي راپورته کړې چې واشنگتن په ولسمشر باندې خبرواتر وروته فشار راوړي . کوم چې **زیلینسکي** د خبرو اترو لپاره اوس، د تیرې اونۍ په پای کې **سلنيوان** په کارنیګي کې په ښکاره ریدو یا حضور سره پخپل څرگندونو سره روښانه کړه چې امریکا د اوږدې مودې لپاره په اوکراین کې ده . هغه وویل :

مورن نه پوهیږو چې دا به کله پای ته ورسیري . هغه څه چې مورن پوهیږو دا زموږ دنده ده چې له اوکراین سره خپل نظامي ملاتړ ته دوام ورکړو ترڅو دوی د جگړې په ډگر کې په خپل ممکنه موقعیت کې وي، که چیرې اوکله چې ډیپلوماسی چمتو وي، نو دوی به په ښه ممکنه موقف کې د خبرو اترو دمیز "ترشا" وی.

هغه شیبه اوس پخه شوې نه ده، یا لا وخت یې نه دي رسیدلي او د پایلې په توگه، مورن کانګرس ته لارو او د پام وړ نورو سرچینو غوښتنه یې وکړه ترڅو د دې وړتیا ته دوام ورکړي چې اوکراین د دې جگړې سره د مبارزې لپاره وسایل لري . مورن ډاډه یو چې مورن به د دې لپاره دوه اړخیز ملاتړ ترلاسه کړو

" ...زه د راتلونکي په اړه فکر نه کوم، زه یوازې دا ډاډ ورکوم چې په اوسني وخت کې مورن د خپل حاکمیت او ځمکنۍ بشپړتیا د دفاع لپاره د اوکراین دامکانا تو د اعظمي کولو لپاره هر څه کوو ... هو، دا ممکن د یو څه وخت لپاره دوام ومومي .

په اصل کې، امریکا ادعا کوي چې په اوکراین کې د گټونکي لاس لري د **سلنيوان** وړاندوینه په پراخه کچه د هغه مقالې سره همغږي ده چې د متحده ایالاتو د بهرنیو چارو د پخواني وزیر **هنري کیسنجر** لخوا پدې اونۍ کې په **سپیکټر** مجله کې لیکل شوې چیرې چې هغه د **اوکراین** په اړه خپل وروستي وړاندیزونه وړاندې کړل .

په زره پورې خبره، دا چې کیسنجر ادعا کوي، "اوکرایین په عصري تاریخ کې د لومړي ځل لپاره په مرکزي اروپا کې یو لوی دولت شو **اوکراین** د خپلو متحدینو په مرسته او د خپل ولسمشر **ولادیمیر زیلینسکی** په الهام سره، د روسیې د دودیزو ځواکونو مخه ونیوله چې د دویمې نړیوالې جګړې راهیسې یې اروپا ته مخه کړې او نړیوال سیستم - د چین په ګډون - د روسیې د ګواښ یا د هغې د اتومي وسلو کارولو مخالفت کوي.

په ښکاره ډول، کیسنجر خپل ساعت د **بایدن** ادارې د شخړې وضعیت وړاندوینې سره همغږي همزمان کړی. د داسې یو اړخیز لید څخه، کیسنجر اوس د سولې د پروسې پلوي کوي چې "اوکرایین به له **نا تو** سره ونښلوي، که څه هم څرګند شوی" او د فبرورۍ له 24 د مخه د روسیې د وتلو لیکو ته، پداسې حال کې چې د اوکراین نورې سیمې - دونیتسک، لوګانسک او کریمیا ادعا کوي. " - بنا یې له اوربند وروسته د خبرو اترو موضوع وي

«په هر صورت، د **سلیوان** د څرګندونو په اړه یوه غیر معمولي خبره دا ده چې هغه د دې په تینګار سره پایله وکړه چې د اوکراین په شخړه کې د متحده ایالاتو مداخلې ته باید د یوازینۍ مسلې په توګه ونه کتل شي لکه څنګه چې هغه یې وچاوه،

"وګورئ، د ورځې په پای کې، د **بایدن** ادارې چلند واقعي هڅه کول دي چې زموږ سترګې په راتلونکي کې لرې کړي ترڅو ووايي چې تا سو غواړئ متحده ایالات او زموږ ورته فکر لرونکي متحدین او شریکان چیرته وي له نن څخه یوه لسیزه، له نن څخه دوه لسیزې وروسته، موږ څنګه خپل ځان د خپلو سیالانو (روسیه او چین) په پرتله په خورا ستراتیژیک ډول ښه موقف کې ساتلی شو.

د فکر کولو په دې کرښه کې، **سلیوان** څرګنده کړه چې هغه میټریکونه چې له مخې یې د **بایدن** اداره قضاوت کوي باید د 5-10-20 کلن میټریک وي نه د 1-2-3 میټریکونو پر ځای، او د دې په اړه قضاوت کول، د **بایدن** اداره په اړه ښه احساس کوي په اوکراین کې د پانګونې ټولګه (څوک پوهیږي، په اوکراین کې شخړه ممکن د دویمې دورې لپاره ولسمشر **با یدن** په داوطلبۍ کې کار واخلي.

سلیوان بیرغ پورته کړ چې 2022 ښيي چې "متحده ایالات به اوږده لوبه وکړي" دواړه په جیوپولیتیک سیالۍ کې او زموږ د وخت د نړیوالو ننګونو په نښه کولو کې د **بایدن** ادارې په اټکل کې دا عمومي چلند "د تادیبې پیل دی".

هغه څه چې راڅرګندېږي دا دي چې که د روسیې ستراتیژي د اوکراین د اردو "پیسو" وي، د متحده ایالاتو ستراتیژي هم د روسیې د اردو "پیس" کول دي. د **سلیوان** په حساب، د اوکراین ملتپال د ګټونکي کارت دی، ځکه چې تر هغه وخته پورې چې دوی د هیواد واکمن اشرافي وي، د اوکراین د دولت "د سقوط" پوښتنه شتون نلري، او دا د واشنگټن لپاره د جګړې د دوام لپاره ګټور پاتې دی.

په هر صورت، د وسلو ډیره برخه په حقیقت کې د **نا تو** متحدینو وړتیا لوروي چې د دوی زاړه زیرمې بدل کړي چې اوکراین ته لیرېږي، او له همدې امله، "د 5-10-20 کلونو میټریک" ډیر معنی لري په عین حال کې، که چېرې د روسیې محاسبه دا وي چې جګړه څومره اوږده وي، د اروپا د ستړیا څخه د وتلو احتمال ډیر دی، د متحده ایالاتو اټکل، برعکس، اوږدمهاله شخړه به یوازې

لویدیخ متحدين راتول کړي، لکه څنگه چې اروپا نفرت کوي د روسیې د بریا هیله او د امریکا له دومره پراخ گډون پرته اروپا یی هیوادونه د روسیې د ځپلو وړتیا نه لری .

په ساده ډول، اروپایان یو فرعي رول ته لیردول شوي او بنکاره حقیقت دا دی چې دوی د تگ لپاره بل ځای نلري . دلته د یوې هیلي څخه سترگی نه شو پټولی، یعنی پخپله د اروپایي ټولني په دننه کې، دا د ختیځې اروپا هغه هیوادونه دي چې د اوکراین په شخړه کې یې مخکښ رول لوبولی دی او دوی سخت دریځي دي چې غواړي په پوځي لحاظ د روسیې د ماتې بنکار شي .

دا د لیرې پاپلو سره په اروپایي سیاست کې د لوی بدلون لامل کیږي ، کوم چې یوازې د متحده ایالاتو د اتلانتيک مشرتا به په گټه کار کولی شي متحده ایالات د ختیځې اروپا هیوادونو سره یوځای کیږي، پداسې حال کې چې روسیه هلته هیڅ دوست نلري وروستی کرښه دا ده چې واشنگتن ډاډ ترلاسه کړی چې روسیه هم نشي کولی د سیمې مسلو سربیره د نږدې راتلونکي لپاره د لویدیځ بندیزونه لري کړي .

نو ځکه په اوسنیو شرایطو کې د روسیې اختیار په راتلونکو میاشتو کې اوکراین ته د سختې ماتې ورکولو او په کییف کې د داسې حکومت د نصبولو لپاره محدودیږي چې د واشنگتن په واک کې نه وي مگر دا د روسیې په نظامي ستراتیژۍ کې یو بنسټیز بدلون ته اړتیا لري چې په یو وخت کې د متحده ایالاتو او **نا تو** سره د مقابلې ریښتیني احتمال لامل کیږي.

===== **په درناوی «19-12-2022»** =====